

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:

M.R.Carey

THE GIRL WITH ALL THE GIFTS

Copyright © 2014 by M. R. Carey

First published in Great Britain in 2014 by Orbit, an imprint of Little, Brown Book Group.

This edition published in 2014 by Orbit.

Translation Copyright © 2016 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-01706-9

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

M. R. KERI

PANDORA

Prevela Branislava Maoduš

Beograd, 2016.

Za Lin, koja je otvorila kutiju

Zove se Melani. Njeno ime potiče od starogrčke reči i znači *crna devojka*, ali njena koža je zapravo veoma svetla, pa misli da to i nije naročito primereno ime za nju. Mnogo joj se više dopada ime Pandora, ali ne može se birati. Gospođica Džastino im dodeljuje imena s velikog spiska; nova deca dobijaju prvo ime sa spiska imena za dečake ili devojčice i to je, kaže gospođica Džastino, to.

Dugo već nema nove dece. Melani ne zna zašto. Bilo ih je mnogo; svake nedelje, svake druge nedelje čuli su se njihovi glasovi u noći. Promrmljana naređenja, žalbe, pokoja psovka. Tresak vrata čelije. Zatim nakon nekog vremena, obično posle mesec ili dva, novo lice u učionici – novi dečak ili devojčica koji još nisu naučili da govore. Ali brzo su učili.

I Melani je bila novo dete, jednom, mada joj je teško da se toga seti jer je bilo davno. Bilo je to pre reči; bile su tu samo stvari bez imena, a one se ne zadržavaju u umu. Blede i nestaju.

Sad ima deset godina i koža joj je kao u princeze iz bajke: bela kao sneg. Pa zna da će, kad odraste, biti lepa i da će se prinčevi saplitati jedan preko drugog da bi se popeli do njene kule i spasli je.

Pod pretpostavkom, naravno, da ima kulu.

U međuvremenu ima čeliju, hodnik, učionicu i kupatilo.

Čelija je mala i četvrtasta. U njoj se nalaze krevet, stolica i sto. Po sivim zidovima okačene su slike – velika slika Amazonske prašume i manja slika mačeta kako piće mleko iz tanjirića. Ponekad narednik i njegovi ljudi premeštaju decu pa Melani zna da se u čelijama nalaze različite slike. U jednoj od čelija u kojoj je bila stajale su slike konja na livadi i planine pod snegom, i one su joj se više dopadale.

Gospođica Džastino stavlja slike na zidove. Iseca ih iz starih časopisa u učionici i lepi komadićima plavog gita. Sakuplja plavi git poput tvrdice iz priče. Kad skine staru sliku ili stavi novu, ona

struže svaki komadić koji se zadržao na zidu i vraća ga u malu loptu ove lepljive materije, koju drži u svom radnom stolu.

Kad nestane, nestaće, kaže gospodica Džastino.

U hodniku se nalazi dvadeset vrata s leve strane i osamnaest s desne. A vrata se nalaze i na oba kraja hodnika. Jedna su ofarbana u crveno i vode u učioniku – Melani taj deo hodnika smatra školskim delom hodnika. Vrata na drugom kraju su od golog sivog čelika i veoma su debela. Malo je teže proceniti kuda vode. Kad su jednom prilikom vraćali Melani u njenu ćeliju, vrata su bila skinuta sa šarki i neki ljudi su na njima nešto radili, pa je videla zasune i nešto što je štrčalo oko ivica, tako da ih je, kad su bila zatvorena, bilo zaista teško otvoriti. Iza vrata je dugačko betonsko stepenište koje vodi negde gore. Nije trebalo ništa od toga da vidi, i narednik je rekao: *Mala kućka ima oči navrh glave*, a onda je ugurao njena kolica u ćeliju i zalupio vrata. Ali videla je i seća se.

A i sluša, i iz razgovora što je načula uspela je da stekne utisak o ovom mestu u odnosu na druga, koja nije videla. Ovo mesto je blok. Izvan bloka se nalazi baza zvana Hotel Eho. Izvan baze nalazi se Regija 6, London se nalazi četrdeset osam kilometara prema jugu, Svetionik je još sedamdeset kilometara dalje – a iza Svetionika nema ničega osim mora. Najveći deo Regije 6 je očišćen, ali su jedini razlog za to vatrene patrole, njihove ručne granate i vatrene lopte. Tome baza i služi, uverena je Melani. Iz nje izlaze vatrene patrole da uklone gladne.

Vatrene patrole moraju biti vrlo oprezne jer je napolju još mnogo gladnih. Ako osete miris, pratiće ga i stotinu kilometara, a kad uhvate nekog, poješće ga. Melani je draga što živi u bloku, iza tih velikih čeličnih vrata, gde je bezbedna.

Svetionik je sasvim drugačiji od baze. To je jedan veliki grad pun ljudi i zgrada koje se podižu u nebo. S jedne strane se nalazi more, a sa ostale tri okružuju ga šančevi i minska polja, pa gladni ne mogu da mu priđu. U Svetioniku se može provesti čitav život a da se ne vidi nijedan gladan. I toliko je veliki da u njemu verovatno živi sto milijardi ljudi.

Melani se nada da će jednog dana otići u Svetionik. Kad se misija završi i kada (doktorka Koldvel je ovo jednom prilikom rekla) sve spakuju i sklone. Melani pokušava da zamisli taj dan; čelične zidove kako se sklapaju poput stranica knjige, a zatim... nešto drugo. Nešto drugo napolju, u šta će svi oni otići.

Biće zastrašujuće. Ali tako divno!

Kroz velika siva čelična vrata svakog jutra dolaze narednik i njegovi ljudi, a zatim i učitelj. Prolaze hodnikom, pored Melanih vrata, i nose sa sobom snažan i gorak miris hemikalija, koji ih stalno okružuje; nije to prijatan miris, ali je uzbudljiv jer znači početak još jednog dana i još jedne lekcije.

Na zvuk povlačenja zasuna i koraka, Melani pritrčava vratima ćelije i podiže se na prste da proviri kroz sićušni prozor u vratima, pokriven rešetkama, i vidi ljude kako prolaze. Dovikuje im *dobro jutro*, ali oni ne treba da joj odgovore i obično to i ne čine. Narednik i njegovi ljudi to nikada ne čine, a ni doktorka Koldvel niti gospodin Vitaker. A doktorka Selkirk prolazi baš brzo i nikad ne gleda u pravom smeru, pa Melani ne može da joj vidi lice. Međutim, gospođica Džastino joj ponekad mahne, a gospođica Mejler joj na brzinu i krišom uputi osmeh.

Onaj ko bi tog dana trebalo da bude učitelj odlazi pravo u učionicu, a narednikovi ljudi počinju da otključavaju ćelije. Njihov zadatak je da odvedu decu u učionicu, a nakon toga ponovo odlaze. Pridržavaju se izvesne procedure, za koju je potrebno mnogo vremena. Melani misli da je procedura ista za svu decu, ali ona to, naravno, ne zna zasigurno jer se to uvek dešava u ćeliji, a unutrašnjost jedine ćelije koju vidi jeste unutrašnjost njene ćelije.

Narednik najpre udara pesnicom o sva vrata i dovikuje deci da se spreme. Ono što obično viče je: „Tranzit!“, ali ponekad doda još pokoju reč. „Tranzit, mali kopilani!“, ili „Tranzit! Da vas vidim!“ Njegovo krupno lice unakaženo ožiljkom proviruje kroz rešetke na prozorčiću i on strelja pogledom i stara se da svako ustane iz kreveta i počne da se sprema.

A jednom prilikom je, seća se Melani, održao i govor – ne deci, već svojim ljudima. „Neki od vas su novi. Ne znate u kakvu ste se

đavolsku nevolju uvalili i ne znate gde se, dodjavola, nalazite. Plašite se ovih prokletih malih nakaza, zar ne? Pa, to je dobro. Privijete taj strah na svoju smrtnu dušu. Što se više plašite, to su manje šanse da ćete nešto zajebati.“ Zatim je povikao: „Tranzit!“, što je bila prava sreća jer Melani nije bila sigurna da li je ovo tranzit ili nije.

Nakon što narednik kaže *tranzit*, Melani žurno oblači belu tuniku, koja visi na kukici pored vrata, i bele pantalone, koje uzima s udubljenja u zidu, i obuva bele cipele, koje stoje pod krevetom. Zatim seda u invalidska kolica u podnožju kreveta, kao što su je naučili. Spušta ruke na naslone kolica i noge na oslonce. Sklapa oči i čeka. Broji dok čeka. Najviše što je ikad morala da broji bilo je dve hiljade petsto dvadeset šest; a najmanje hiljadu devetsto jedan.

Kad se u bravi okrene ključ, prestaje da broji i otvara oči. Narednik ulazi sa puškom uperenom u nju. Zatim ulaze dvojica narednikovih ljudi, stežu remenje oko Melaninih zglobova i članaka i vezuju ih, a jedan remen joj obavijaju i oko vrata; njega poslednjeg vezuju, kad su joj šake i stopala potpuno vezani, i uvek to čine otpozadi. Remen je postavljen tako da ne moraju da stavljam ruke ispred njenog lica. Melani ponekad kaže: „Neću vas ugristi.“ Za nju je to šala, ali se narednikovi ljudi nikada ne smeju. Narednik se nasmejava jednom, prvi put kad je to rekla, ali bio je to gadan smeh. A zatim je rekao: „Ta ti se prilika neće ni pružiti, srce.“

Nakon što je potpuno vežu, tako da ne može da pomera ni ruke ni noge ni glavu, odvoze je u učionicu i stavljam je za njen sto. Učiteljica možda razgovara s nekom od druge dece, ili zapisuje nešto na tabli, ali ona (ili on, ako je to gospodin Vitaker, jedini učitelj koji je on) obično zastane i kaže: „Dobro jutro, Melani.“ Tako deca što sede u prvima redovima znaju da je i Melani ušla u učionicu, da mogu da joj požele dobro jutro. Većina ne može da je vidi, naravno, jer su svi vezani u svojim kolicima i svima su im vezani i vratovi, tako da ne mogu toliko da okrenu glavu.

Ova procedura – dovoženje u kolicima i predavačevo *dobro jutro*, a zatim horski pozdrav ostale dece – ponavlja se još devet puta jer nakon Melani u učioniku dolazi još devetoro dece. Jedno od njih je i En, koja je bila Melanina najbolja drugarica u odeljenju i možda

još jeste, samo što su poslednji put kad su premeštali decu (narednik to zove *mešanje karata*) sedele baš daleko jedna od druge, pa je teško biti najbolja drugarica s nekim s kim ne može da se razgovara. Drugo dete je Keni, koga Melani ne voli jer je zove Tupava ili M-M-M-Melani, da je podseti da ponekad na času muca.

Čas počinje kada svu decu smeste u učioniku. Svakog dana rade sabiranje i pisanje, i svakog dana dobijaju testove da vide koliko su naučili, ali čini se da za ostale časove ne postoji neki određeni plan. Neki učitelji vole da im čitaju naglas iz knjiga, a zatim da im postavljaju pitanja o onome što su pročitali. Ostali teraju decu da uče činjenice, datume, tabele i jednačine, što je nešto u čemu je Melani izuzetno dobra. Zna sve engleske kraljeve i kraljice i periode kada su vladali, i sve gradove u Ujedinjenom Kraljevstvu, s okolnim oblastima i populacijom, reke koje kroz njih teku (ako reke protiču kroz njih) i njihove slogane (ako ih imaju). Takođe zna glavne gradove u Evropi i nacije koje u njoj žive. Zna godine kad su bile u ratu s Britanijom, a većina je bila u ratu s Britanijom u nekom trenutku.

Nije joj teško da pamti ovakve podatke; to radi da joj ne bi bilo dosadno, jer je dosada gora od svega. Ako zna površinu neke oblasti i ukupnu populaciju, onda može u glavi da izračuna prosečnu gustinu naseljenosti, a zatim da uradi regresivnu analizu i prepostavi koliko će ljudi tu živeti za deset, dvadeset ili trideset godina.

Ali tu postoji izvesni problem. Sve što je naučila o gradovima u Ujedinjenom Kraljevstvu, Melani je naučila na časovima gospodina Vitakera i nije sigurna da li je sve dobro shvatila. Jer je gospodin Vitaker jednog dana, kad se nekako čudno ponašao i kad mu je glas bio nesiguran i nerazgovetan, rekao nešto što je zabrinulo Melani. Pitala ga je da li je 1.036.900 populacija čitavog Bermingama s predgrađima ili je u pitanju populacija samo centralne gradske oblasti, a on je rekao: „Koga briga za to? Ništa od ovoga više nije važno. Govorim vam ove podatke zato što su svi udžbenici kojima raspolažemo stari trideset godina.“

Melani je bila uporna jer je znala da je Bermingam najveći grad u Engleskoj posle Londona i želela je da bude sigurna da raspolaze tačnim brojevima. „Ali podaci s popisa stanovništva iz...“, rekla je.

Gospodin Vitaker ju je prekinuo: „Zaboga, Melani, nije važno! To je davno prošlo vreme! Ničega više tamo nema. Ničega! Broj stanovnika Bermingama je nula!“

Tako da je moguće, čak i sasvim verovatno, da je neke Melanine spiskove potrebbno malo ažurirati.

Deca imaju časove ponedeljkom, utorkom, sredom, četvrtkom i petkom. Subotom ostaju zaključana u sobama čitav dan i slušaju muziku preko razglosa. Niko ne dolazi, čak ni narednik, a muzika je suviše glasna da bi se razgovaralo. Melani je davno palo na pamet da osmisli jezik koji bi koristio znake umesto reči, da bi deca mogla da razgovaraju kroz sićušne prozore s rešetkama, pa ga je i osmisnila, što je bilo zabavno, ali kad je upitala gospodjicu Džastino može li da pokaže znakove drugoj deci, ona joj je baš glasno i oštro rekla da ne može. Naterala je Melani da obeća da neće pominjati znakovni jezik nikome od učitelja, a naročito ne naredniku. „On je već dovoljno paranoičan“, rekla je. „Ako pomisli da razgovaraš s nekim njemu iza leđa, izgubiće i ono malo zdravog razuma.“

I tako Melani nikad nije naučila drugu decu kako da govore znakovnim jezikom.

Subote su dugačke i dosadne i teško ih je pregurati. Melani naglas sebi priča priče koje su im pripovedali na času, ili recituje matematičke dokaze kao što je dokaz beskonačnosti prostih brojeva u ritmu muzike. Ovo može da radi naglas jer muzika prikriva njen glas. Inače bi narednik ušao i rekao joj da prestane.

Melani zna da je narednik tu i subotom, jer je došao jedne subote kad je Roni udarala rukom o rešetke na prozorčiću na vratima, dok joj ruka nije prokrvarila i dok je nije potpuno zdrobila. Doveo je dvojicu svojih ljudi, a sve troje su bili obučeni u velika odela koja su im skrivala lica, i ušli su u Roninu celiju. Melani je pretpostavila, na osnovu zvukova koje je čula, da pokušavaju da vežu Roni u kolica. A pretpostavila je, opet na osnovu zvukova koje je čula, da se Roni opire i da im to otežava, jer je vikala: „Ostavite

me na miru! Ostavite me na miru!“ Zatim je začula udarac, pa još jedan, i još jedan, i tako neko vreme dok jedan od narednikovih ljudi nije povikao: „Hriste, stani...“ Potom su ostali počeli da viču, a neko je rekao: „Uhvati je za drugu ruku! Drži je!“ Onda je sve utihnulo.

Melani nije mogla da proceni šta se nakon toga desilo. Ljudi koji rade za narednika išli su i redom zatvarali sve prozore s rešetkama, tako da deca nisu mogla da vide šta se napolju događa. Ostala su zaključana čitavog dana. Narednog ponедeljka Roni nije došla u učionicu i činilo se da niko ne zna šta se s njom desilo. Melani bi volela da može da veruje da negde u bazi postoji još jedna učionica i volela bi da misli da je Roni tamo otišla, i da će se jednog dana, kad narednik iznova promeša karte, vratiti. Ali ono u šta zapravo veruje, kad ne može da spreči sebe da o tome razmišlja, jeste da je narednik odveo Roni da je kazni, zato što je bila nevaljala, i da joj nikad više neće dozvoliti da vidi ostalu decu.

Nedelje su nalik na subote u svemu osim po tome što je nedeljom vreme za hranjenje i tuširanje. Ujutru decu stavljaju u kolica kao da je redovan školski dan, ali su im desna ruka i podlaktica slobodne. Guraju ih u kolicima u kupatilo, u koje vode poslednja vrata s leve strane, neposredno ispred golih čeličnih vrata. U kupatilu, obloženom belim pločicama ali praznom, deca sede i čekaju da ih sve dovedu. Narednikovi ljudi donose činije i kašike. Spuštaju činiju na krilo svakom detetu, a kašika je već u njoj.

U činiji se nalazi mnoštvo crva koji se migolje i puze jedni preko drugih.

Deca jedu.

U pričama koje čitaju, deca ponekad jedu nešto drugo – kolače, čokoladu, kobasice, krompir-pire, čips, slatkiše, špagete i čufte. Međutim, deca isključivo jedu crve, i to samo jednom nedeljno jer – kako je to doktorka Selkirk objasnila Melani kad ju je ova pitala – njihova tela izvanredno efikasno metabolisu proteine. Ne treba im ni ono drugo, čak im ni voda za piće nije potrebna. Crvi im daju sve što im je potrebno.

Kad završe s jelom i kada činije sklone, narednikovi ljudi izlaze napolje, zatvaraju vrata i zapečaćuju ih. Kupatilo je tad potpuno mračno jer u njemu nema svetla. Cevi u zidovima počinju da proizvode zvuk sličan onome koji se čuje kad neko pokušava da priguši smeh, i s tavanice počinje po njima da se raspršuje hemikalija. U pitanju je ista hemikalija koju oseća na učiteljima, naredniku i njegovim ljudima, ili bar miriše jednako, ali je mnogo snažnija. Malo peče u početku. Zatim peće mnogo. Melani su od nje oči naduvene i crvene, i gotovo da je slepa. Ali brzo isparava s odeće i kože pa nakon pola sata sedenja u tihoj i mračnoj prostoriji ne ostaje od nje ništa osim mirisa, a zatim i on bledi, ili se bar naviknu na njega, pa nije više tako strašan, i onda u tišini čekaju da se vrata otključaju i da narednikovi ljudi dođu po njih. Ovako decu kupaju, i baš iz tog razloga, ako ni zbog čega drugog, nedelja je najgori dan u sedmici.

Najbolji dan u sedmici je onaj kad ih podučava gospođica Džastino. Nije to uvek isti dan, a ponekad se desi da je i nedeljama nema, ali kad Melani uvedu u učionicu i kada vidi gospođicu Džastino, ona oseti nalet čiste sreće, kao da joj srce izleće iz grudi i stremi prema nebu.

Nikom nije dosadno kad dođe gospođica Džastino. Za Melani i sam pogled na nju predstavlja uzbudjenje. Voli da pogada šta će gospođica Džastino obući i hoće li kosu vezati ili je pustiti da slobodno pada niz leđa. Obično je ne vezuje, i ona je duga, crna i veoma kovrdžava, pa izgleda kao vodopad. Ali ponekad je veže u čvor na potiljku, baš čvrsto, ali i to je dobro jer joj se onda lice još više ističe, gotovo kao da je statua u uglu hrama koja pridržava tavanicu. Kariatida. Premda se koža gospođice Džastino svakako ističe jer je tako divne, divne boje. Tamnosmeđa je, poput stabala drveća na slici prašume u Melaninoj čeliji, čije semenje samo klijia iz pepela šumskog požara, ili poput kafe koju gospođica Džastino sipa iz termosa u šolju za vreme pauze. Samo što je tamnija i raskošnija od ovoga, s mnoštvom drugih boja, tako da se ne može zapravo ni sa čim uporediti. Sve što može da kaže jeste da je tamna onoliko koliko je Melanina koža svetla.

A ponekad gospođica Džastino nosi šal ili nešto preko košulje vezano oko vrata i ramena. Tih dana Melani razmišlja kako ona liči ili na gusara ili na neku od žena iz Hamelina kad je stigao frulaš. Ali žene iz Hamelina na slici u knjizi gospođice Džastino uglavnom su bile stare i pogrbljene, a gospođica Džastino je mlada, nije uopšte pogrbljena i veoma je visoka i lepa. Tako da zapravo više liči na gusara, samo što nema duboke čizme i mač.

Kad gospođica Džastino podučava, dan je ispunjen neverovatnom raznovrsnošću. Ponekad im naglas čita poeziju, ili doneše flauto i svira im, ili im pokazuje slike za decu iz knjige i priča priče o ljudima na slikama. Tako je Melani saznala za Pandoru i Epimeteja, i kutiju punu svih svetskih zala, pošto im je gospođica Dž. jednog dana pokazala sliku žene koja je otvarala kutiju iz koje je izletalo mnoštvo koječega zastrašujućeg. „Ko je to?“, upitala je En gospođicu Džastino.

„To je Pandora“, rekla je gospođica Džastino. „Bila je zadivljujuća žena. Svi su je bogovi blagoslovili i bogato je obdarili. To njeno ime znači – *svime obdarena*. Što znači da je bila pametna, hrabra, lepa i duhovita, i sve što bi čovek mogao poželeti da bude. Ali imala je samo jednu sitnu manu, bila je veoma – i pritom mislim *veoma* – radoznala.“

Sad je već zainteresovala svu decu, i ona su uživala u tome, a uživala je i ona. Naposletku su čuli čitavu priču, koja je započela ratom između bogova i titana i završila se tako što je Pandora otvorila kutiju i pustila napolje svakakve strahote.

Melani je rekla kako misli da nije u redu kriviti Pandoru za ono što se desilo jer je to bila Zevsova zamka postavljena za smrtnike i namerno ju je napravio takvom kakva je bila da bi mogao da okine zamku.

„Reci to glasnije, sestro!“, rekla je gospođica Džastino. „Muškarcima pripada zadovoljstvo, ženama kazna.“ I nasmejala se. Melani je zasmejavala gospođicu Džastino! Bio je to zaista dobar dan, premda ne zna šta je od onoga što je rekla bilo toliko smešno.

Jedini problem s danima kad ih podučava gospođica Džastino je što vreme prolazi suviše brzo. Svaka sekunda je Melani toliko

dragocena da čak i ne trepće; samo sedi širom otvorenih očiju i upija sve što gospođica Džastino kaže, i pamti, da bi kasnije u svojoj celiji mogla sve to sebi da ponovi. I kad god je moguće, postavlja pitanja gospođici Džastino, jer ono što najviše voli da čuje i upamti jeste glas gospodice Džastino kako izgovara njeno ime – Melani – tako da se ona oseća kao najvažnija osoba na svetu.

2

Jednom prilikom, za vreme časa kod gospodice Džastino, u učionicu uđe narednik. Melani ne zna da je on tu dok ne progovori, jer im stoji svima iza leđa. Kad gospodica Džastino kaže: „... i ovog puta su Pu i Praslin izbrojali tri para stopa u snegu“, narednikov glas je prekida: „Šta je, dođavola, to?“

Gospodica Džastino zastaje i osvrće se. „Čitam dečju priču, naredniče Parkse“, kaže.

„To vidim“, govori narednikov glas. „Mislio sam da želimo da im proverimo veštine, a ne da im prieđujemo zabavni program.“

Gospodica Džastino postaje napeta. Ko je ne poznaje dobro kao Melani, i ukoliko je ne posmatra pažljivo kao Melani, najverovatnije ne bi ni primetio. Prošlo je za tren oka, a glas joj, kad progovori, zvuči kao i uvek, ne oseća se ni najmanji trag ljutnje u njemu. „Upravo to i radimo“, kaže. „Važno je videti kako obradjuju informacije. Ali mora da postoji ulazna informacija da bismo imali izlaznu.“

„Ulagna informacija?“, ponavlja narednik. „Misliš činjenice?“

„Ne. Ne mislim samo na činjenice. Na ideje.“

„O, da, Vini zvani Pu je pun prvakasnih ideja!“

Narednik je sarkastičan. Melani zna kako sarkazam funkcioniše; kaže se suprotno od onoga što se zapravo misli. „Ozbiljno, tračiš vreme. Želiš li da im pričaš priče, pričaj im o Džeku Trboseku i Džonu Vejnu Gejsiju.“

„Oni su deca“, ističe gospodica Džastino.

„Nisu!“

„Psihološki gledano, jesu. Oni jesu deca.“

„Jebeš psihologiju!“, kaže narednik pomalo ljutito. „To što si rekla je upravo razlog zašto ne bi trebalo da im čitaš *Vini Pua*. Ako nastaviš tako, počećeš da razmišljaš o njima kao o pravoj deci. A onda ćeš pogrešiti. I možda ćeš jedno od njih odvezati zato što će poželeti da se mazi, ili tako nešto. Ne moram da ti kažem šta sledi.“

Narednik tad dolazi do čela učionice i čini nešto strašno. Podiže rukav, sve do lakta, i prinosi golu podlakticu do Kenijevog lica; drži je tik ispred njega, na udaljenosti od svega centimetar-dva. U početku se ne dešava ništa, ali tad narednik pljuje na svoju ruku i trlja podlakticu, kao da nešto briše.

„Nemoj“, kaže gospodica Džastino. „Nemoj mu to raditi.“ Ali narednik joj ne odgovara niti je gleda.

Melani sedi dva reda iza Kenija i dva reda ukoso od njega pa može sve da vidi. Keni postaje potpuno ukočen, a zatim širi usta i pokušava da zagrise narednikovu ruku, koju, naravno, ne može da dohvati. Počinje da slini, ali ne mnogo jer ne daju deci ništa da piju, pa je pljuvačka gusta, delimično čvrsta i visi mu s brade, nije se dok Keni stenje i škljoca zubima prema narednikovoj ruci, i čudno jeći i cvili.

Ma koliko da je to strašno, sve postaje još gore – jer deca koja se nalaze oko Kenija počinju da se ponašaju jednako kao i on, kao da su se zarazila istom bolešću, a deca iza njega počinju da se trzaju i drhte kao da ih neko snažno udara u stomak.

„Vidiš li?“, kaže narednik i okreće se da pogleda gospodicom Džastino, da bi se uverio da ga je razumela. A zatim trepcé, izne-nađeno, i možda se kaje što ju je uopšte pogledao jer ga ona strelja pogledom kao da želi da ga tresne posred lica, a narednik srušta ruku pored sebe i sleže ramenima kao da mu sve ovo nije važno.

„Nije ljudsko biće svako ko izgleda kao ljudsko biće“, kaže.

„Nije“, slaže se gospodica Džastino. „U tome se slažemo.“

Keniju glava pada u stranu, ne može dalje zbog pojasa oko vrata, i ispušta neki čudan kliktav zvuk.

„U redu je, Keni“, kaže gospodica Džastino. „Uskoro će proći. Hajde da nastavimo s pričom. Da li bi voleo? Želiš li da čuješ šta se desilo Puu i Praslinu? Naredniče Parkse, ako biste nas izvinili? Molim vas?“

Narednik je gleda i snažno trese glavom. „Ne želiš da se vežeš za njih“, kaže. „Znaš zašto su ovde. Dodavola, znaš to bolje od...“

Ali gospodica Džastino počinje opet da čita, kao da ga ne čuje, kao da ga nema, i on naposletku odlazi. Ili možda i dalje стоји u zadnjem delu učionice, i ne progovara; ali Melani misli da je otisao jer gospodica Džastino nakon nekog vremena ustaje da zatvori vrata, i Melani misli da bi ona to u tom trenutku uradila samo ako je narednik ostao s druge strane vrata.

Melani te noći gotovo da ne spava. Stalno razmišlja o onome što je narednik rekao, da deca nisu prava deca, i kako ga je gospodica Džastino pogledala kad je bio zao prema Keniju.

I misli na Kenija i njegovo režanje i škljocanje zubima prema narednikovoj ruci, kao da je pas. Pita se zašto je to uradio, i misli da možda zna odgovor jer joj se, kad je narednik obrisaо ruku pljuvačkom i prošao njome Keniju ispod nosa, učinilo kao da se ispod oštrog mirisa hemikalije oseti jedan sasvim drugačiji miris. I premda se miris veoma slabo osetio na mestu gde se nalazila Melani, u glavi joj se zavrтelo i mišići vilice su nevoljno počeli da joj se grče. Ne može čak ni da shvati šta je to osetila, jer nije nalik ničemu što joj se ikad pre desilo, niti je nalik ičemu što je slušala u pričama, ali osećala se kao da bi nešto trebalo da uradi, i to što pre. Činilo joj se da je to toliko važno da njen telo pokušava da prevlada um i učini to bez nje.

Ali pored ovih zastrašujućih misli, još pomišlja i: *narednik ima ime*. Jednako kao i učitelji. Kao i deca. Sve dosad, Melani je narednika doživljavala kao boga ili titana; sad zna da je i on kao i ostali, iako je strašan. Nije samo narednik, on je narednik Parks. Neizmeran značaj ove promene joj, više od svega ostalog, tera san s očiju i ona ostaje budna sve dok se vrata ujutro ne otključaju i dok učitelji ne dođu.

Na neki način, tog dana promenila su se i Melanina osećanja prema gospođici Džastino. Zapravo, nisu se uopšte promenila, već su postala stotinu puta snažnija. Ne može na svetu biti bolje, lepše i toplije osobe od gospođice Džastino; Melani želi da je bog ili titan ili trojanski ratnik da bi mogla da se bori za gospođicu Džastino i spase je od Slonuge i vudri. Zna ona da su to likovi iz knjige *Vini Pu*, a ne iz grčke mitologije, ali dopadaju joj se te reči, i toliko joj se dopada zamisao da spasava gospođicu Džastino da joj to postaje omiljena misao. Razmišlja o tome kad god ne misli ni o čemu drugom. Uz ovu misao je čak i nedelja podnošljiva.

I tako jednog dana, kad gospođica Mejler odluči da svoj deci odveže desnu ruku od lakta, spusti poslužavnike na stolice i kaže im da napišu priču, upravo to je priča koju Melani piše. Gospođicu Mejler zanima samo njihov vokabular, naravno, i ne mari mnogo za to o čemu su njihove priče. Ovo je vrlo očigledno jer im daje spisak reči i kaže im da će za svaku reč koju pravilno upotrebe dobiti dodatne bodove.

Melani ignoriše spisak reči i pušta mašti na volju.

Kad gospođica Mejler pita ko bi želeo da pročita svoju priču naglas, ona prva maše – onoliko koliko je moguće mahati samo slobodnom podlakticom – i kaže. „Ja, gospođice Mejler! Odaberite mene!“

I gospođica Mejler je proziva da pročita svoju priču. Koja glasi ovako:

Jednom davno živila je jedna veoma lepa žena. Najlepša, najbolja, najpametnija i najveličanstvenija na celom svetu. Bila je visoka, nije bila pogrljena, i imala je tako tamnu kožu da je izgledala poput svoje senke, i dugu crnu kosu, koja se toliko uvijala da vam se vrtelo u glavi od pogleda na nju. I živila je u drevnoj Grčkoj, posle rata bogova i titana, nakon što su bogovi pobedili.

Jednoga dana, dok je šetala šumom, napalo ju je čudovište. Bila je to prokleta nakaza i želela je da je ubije i pojede. Žena je bila

izuzetno hrabra, i borila se i borila, ali je čudovište bilo veoma veliko i divlje, i ma koliko puta ga ranila, stalno se vraćalo da je napadne.

Žena se plašila. Privila je strah na smrtnu dušu.

Čudovište joj je slomilo mač i koplje, i spremalo se da je pojede.

Ali baš tad naišla je jedna devojčica. Bila je to posebna devojčica. Napravili su je svi bogovi, kao Pandoru. I bila je i kao Ahil, jer ju je majka (prelepa divna žena) uronila u vodu reke Stiks, pa je čitavo njeni telo bilo neranjivo, osim jednog delića (ali to nije bila peta jer je to očigledno; bilo je to mesto koje je krila da ga čudovište ne bi otkrilo).

I devojčica se borila sa čudovištem, ubila ga i odsekla mu glavu, ruke, noge i sve ostale delove. I lepa žena privila ju je na smrtnu dušu i rekla: „Ti si moja posebna devojčica. Uvek ćeš biti sa mnom i nikad te neću pustiti.“

I živele su zajedno, zauvek, u velikom miru i blagostanju.

Poslednju rečenicu je od reči do reči ukrala iz priče braće Grim, koju je gospođica Džastino čitala odeljenju jednom prilikom, a i neki drugi delovi bili su pozajmljeni iz knjige o grčkim mitovima, koju je donosila gospođica Džastino, a koja se zove *Priče koje su ispričale Muze*, ili ih je prosto pozajmila iz govora ljudi koji je čula. Ali i dalje je to njena priča, i ona je neizmerno srećna kad sva druga deca kažu da je baš dobra. Čak i Keni naposletku kaže da mu se dopada deo u kom secka čudovište.

Čini se da je i gospođica Mejler srećna. Sve vreme dok je Melani čitala priču, ona je nešto beležila u svesku. I snimila je čitanje na svoj mali aparat za snimanje. Melani se nada da će ona snimak pustiti gospođici Džastino, i da će i ona čuti priču.

„To je bilo veoma zanimljivo, Melani“, kaže gospođica Mejler. Spušta aparat za snimanje na Melanin poslužavnik, tačno ispred nje i postavlja joj mnoštvo pitanja o priči. Kako je čudovište izgledalo? Kako se devojčica osećala kad je bilo živo? Kako se osećala nakon što je umrlo? Šta je osećala prema ženi? I mnoštvo takvih